

ἙΠΕΤΗΡΙΟΝ

Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Γραμμῶν

ἔτος ΙΓ΄

Ἐβραβεύθη ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καὶ τοῦ ἐν Παρισίοις
Συλλόγου πρὸς ἐπίσχυσιν τῶν Ἑλληνικῶν Σπουδῶν.

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΑΘΗΝΑΙ 1937

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ
ΤΗΣ ΕΝ ΧΑΛΚΗ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ¹

151.

Χάρτ. 0,22×0,145. ΙΓ' αἰῶνος φ. 116.

Κωνσταντίνου Μανασσῆ Χρονιζόν.

Ἐν φύλλῳ 105^β «τελειώθη ἡ παρούσα βίβλος τοῦ Μανασσῆ διὰ χειρὸς ἐμοῦ Θεοδώρου τοῦ Πακουριανοῦ μηνὶ Ἰουλίῳ 15 ἔτει 6827 ἰνδ. β'».

Ἐν φύλλῳ 106 ἔχει στίχους τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν Δέσποιναν.

«Ἄγε ψυχῆς βασίλισσα μεγαλοπρεπεστάτη».

Ἐν τῇ ὡς τοῦ 59^β φύλλου ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις: «Ἰστέον ὅτι ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἡρακλείου ἦν ὁ Σέργιος Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχης, ὅς διὰ τὰ τῆς μητροπαρθένου γενόμενα νικητήρια ἐπεξεφώνησε τὸ «τῷ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ» καὶ καθ' ἐξῆς τοὺς 24 οἴκους τῆς Ἀκαθίστου».

152.

Χάρτ. 0,233×0,155 ΙΙΙ' αἰῶνος φ. 296.

Κώδιξ Σύμμικτος.

Περιέχονται:

- 1) (φ. 1). Λουκιανοῦ περὶ διαβολῆς.
- 2) (φ. 19). Δημοσθένους Ὀλυμπιακὸς πρῶτος.
- 3) (φ. 27). Πλουτάρχου περὶ ἀδολεσχίας.
- 4) (φ. 66). Μ. Βασιλείου ὅπως ἂν ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν...
- 5) (φ. 92). Πλουτάρχου, Πῶς ἂν τις ἀπὸ ἐχθρῶν ὠφελοῖτο αἰμιζ' ὀκτ. κβ'
- 6) (φ. 109). Μ. Βασιλείου ἐξ ὁμιλίας ὅτι οὐκ ἔστιν αἴτιος τῶν κακῶν ὁ Θεός.
- 7) (φ. 137). Βασιλείου τοῦ Μ. ἐπιστολαί.
- 8) (φ. 180). Βασιλείου τοῦ Μ. λόγος περὶ τοῦ μὴ προσηλοῦσθαι τοῖς βιωτικοῖς καὶ περὶ τοῦ γενομένου ἐμπρησμοῦ ἐξωθεν τῆς ἐκκλησίας.
- 9) (φ. 211). Τοῦ αὐτοῦ Βασιλείου τοῦ Μ. ὁμιλία ἰδ' κατὰ μεθυόντων.

¹ Βλ. τῆς παρούσης: Ἐπετηρίδος τόμ. ΙΒ' σ. 316.

10) (φ. 236). Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς ἐν παρθενία ἀληθοῦς ἀδιαφθορίας πρὸς Αἰητόιον ἐπίσκοπον.

Ἐν φύλλῳ 91 μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου ὑπάρχει ὑπογραφή «Μιχαῆλης δῆλιος».

Τὰ πάντα μετὰ ἐξηγήσεως ἀνωθεν τοῦ κειμένου.

153.

Χάρτ. 0,21×0,165 IZ' αἰῶνος φ. 133.

Δαμασκηνοῦ ἐπισκόπου περὶ ζώων.

Εἰς τὸ ἐν ἀρχῇ φύλλον ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις: «1672 ἐν μηνὶ Αὐγ. 6. ἐκάθηκε τὸ μοναστήριον Παναγία καὶ τὸ ἀνεκένισε ὁ Παναγιωτάκης» καὶ κατωτέρω: «Φιλάρετος ἱερομόναχος ἔγραψα μὲ τὸ οἰδιοχίρο μου διὰ τὸ βιβλίον αὐτό καὶ παρακαλὸν τὴν παναγία νὰ φυλάγῃ τοὺς χριστιανοὺς Πανιερόταται καὶ θεοπρόβλητε δέσποτα κύριε κύρ γεράσιμε ἀγαπητὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος».

Ἐν τῷ αὐτῷ φύλλῳ, ἐν ἀρχῇ «τὸ Ἀντώνης ἐλάχιστος δοῦλος τὸν τρόπον ἀπλοῦς ὀρμώμενος ἐκ χώρας μουντανίων ἐκ γένους πάνυ χρησίμου ἔγραψε ἡδεῖα χειρὶ.»

Ἐρωτήσεις τί ἐστὶν ἄνθρωπος; ἀποκρίσις: ἄνθρωπος ἐστὶν ζῶον λογικὸν ἑνυτὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν.

Ἐν τῷ αὐτῷ 1^β φύλλῳ ὑπάρχει ἐπίγραμμα ἠρωφελεγεῖον πρὸς τὸν ἐνδοξότατον κύρ Μιχαῆλ τὸν Καντακουζηνὸν ἐκ 10 στίχων.

Ἐν τῷ δευτέρῳ φύλλῳ ἐπιστολὴ ἀρχομένη ὡς ἐξῆς: «τὸ ὁ ἐν ἐπισκόποις ἐλάχιστος Δαμασκηνὸς τῷ εὐγενεσιάτῳ καὶ ἐνδοξοτάτῳ ἐν ἀρχουσι κύρ Μιχαήλ τῷ Καντακουζηνῷ καὶ μεγάλῳ Δομεστίκῳ εὐ πράττειν. Συνήθειαν ἔχουσι οἱ ἄνθρωποι ὅταν θέλουν νὰ ἴδωσι...».

Ἐν τῷ 5^ο φύλλῳ «Πίναξ τῶν περιεχομένων ἐν τῇ βίβλῳ» καὶ ἐν τέλει «Γερμανὸς ἱερομόναχος».

154.

Χάρτ. 0,21×0,14 III' αἰῶνος φ. 115.

Πρόθεσις.

Ἀντεγράφη κατὰ τὸ ἔτος ρψμζ' ἐπὶ τοῦ ἐκ Νάξου ἠγουμένου Γρηγορίου ὑπὸ τοῦ ἱερομονάχου Χρυσάνθου ἐξ ἀρχαιοτέρας προθέσεως τῆς Μονῆς τοῦ Προδρόμου ἐν Σωζοπόλει, εἶτα τῆς ἐν Χάλκῃ Μονῆς τῆς Παναγίας.

Ἐν φύλλῳ 37: «Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐκ/κὴν ἀκριβὴν διατύπωσιν, ἣν ἡ τοῦ Χριστοῦ ἀγία καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ παρέλαβε ἐκκλησία, χρῆ ἡμῖν ἐπακολουθεῖν διὰ τῶν θείων καὶ πατριαρχικῶν παραδόσεων, καὶ τοῦτο ὡς ὠφέλιμα, καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ κανονικὸν διατύπωμα, ὅπως τὰ τῶν κτητόρων μακαριστὰ

ὀνόματα ὡς μνήμης ἄξια, οὐ μόνον ἐν ταῖς ἱεραῖς μνημονεύεσθαι τελεταῖς, ἀλλὰ κ' ἐν τούτῳ τῷ κανόνι ἀκριβῶς διαφυλάττεσθαι, μέχρις οὗ ὁ ἥλιος ἐπὶ τῆς γῆς ἐφορᾷ. Εἶτα καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἀξιοθεησομένων τῇ ἱερᾷ καὶ θείᾳ προθέσει κοινωνοὺς γενέσθαι, ἀρχιεπισκόπους καὶ ἱεροθύτας, μοναστὰς καὶ μιγάδας ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας καὶ πᾶν γένος καὶ ἡλικία πιστῶν, ὅσοι ἐν ταύτῃ τῇ ἱερᾷ μονῇ τῆς Παντανάσσης ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ τῇ προθέσει ἐγράφησαν, καὶ μετὰ ταῦτα γραφήσονται.

«Τὸν δὲ βουλευθέντα τολμηρὸν ἢ ἀθετῆσαι, ἢ φύλλον ἐξ αὐτοῦ τοῦ τόμου ἀφεῖλαι ἢ διασθεῖραι ὄνομα ἢ ἐπιγράψαι ἀνευ θελήματος τοῦ Ἡγουμένου, ἢ ἄλλο τι ἀτοπον διαπραῖσαι ἀφορισμῷ βαρυτάτῳ καθυποβάλλομεν καὶ ἀναθέματι τῷ ὑπὸ θεοῦ αἰωνίῳ».

Ἐν φύλλῳ 5^B: «Μεταγέγραπται ἡ παροῦσα πρόθεσις ἐπὶ ἡγουμένου ἀρίστου κύρ Γρηγορίου τοῦ ἐκ Παροναξίας, διὰ χειρὸς ἐλαχίστου ἐν ἱερομονάχοις Χρυσάνθου· ἐρρωσθε οἱ ἀναγινώσκοντες, κάμου μέμνησθε, καὶ εἴ τι σφαλερὸν ἐγγέγραπται, σύγγνωτε· ἀνθρώπινον γὰρ πάθος τὸ ἀμαρτάνειν † ἔτει ρψμζ' Ἀυγούστου».

Ἐν φύλλῳ 6: Τῶν Πατριαρχῶν Γαβριήλ, Παρθενίου, Διονυσίου, Γαβριήλ, Θεοφάνους, Διονυσίου, Καλλινίκου, Μαξίμου, Ἱερεμίου, Ματθαίου, Μητροφάνους, Ἱερεμίου, Ραφαήλ, Ἀθανασίου, Ἰακώβου, Γενναδίου, Νεοφύτου, Θεοφάνους, Παρθενίου, Θεοφάνους καὶ Παΐσιου.

Εἶτα τῶν Ἀρχιερέων καὶ ἐφεξῆς ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, μοναχῶν καὶ λοιπῶν.

Ἐν φύλλῳ 23: τῶν αὐθεντῶν.

Ἐν φύλλῳ 24: τῶν εὐσεβῶν βασιλέων καὶ κτητόρων Θεοδώρου, Θεοδοσίου, Γεωργίου, Εἰρήνης, Ἰωάννου, Ζαφύρας, Ἰωάννου τοῦ ἀοιδίου γενομένου εὐσεβοῦς βασιλέως καὶ κτήτορος τοῦ Παλαιολόγου καὶ τῶν γονέων αὐτοῦ.

Εἶτα τῶν βασιλέων τῆς Μοσχοβίας καὶ ἐφεξῆς διαφόρων ὀνομάτων ἐν Κων/πόλει, Χάλκῃ περιχώροις καὶ ἄλλαχού.

Εἰς τὸ δεύτερον ἐν ἀρχῇ ἄγραφον φύλλον, «Κύριλλος ἱεροδιάκονος». Χειρόγραφον ἄξιον μελέτης.

155.

Χάρτ. 0,21×0,16. IZ' αἰῶνος φ. 177.

Πρόχειρον Μονῆς τοῦ Προδρομοῦ.

Περιέχονται καταγραφαὶ χωρῶν, πόλεων καὶ χωριῶν μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν ἐν αὐτοῖς κατοικούντων ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Κατάστιχον

Ἐνδον τῆς πρώτης πινακίδος εἶναι δι' ἐρυθρᾶς μελάνης γεγραμμένον τὸ ἐξῆς σημεῖωμα.

«ΑΧϚ' (= 1606) ἐγένετο τὸ κατάστιχον τοῦτο $\frac{\pi}{\phi}$ μηνὶ νοεμβρίῳ ἐτελειώθη».

Ἐν τῷ ἐσχάτῳ φύλλῳ ἕτερον σημεῖωμα.

« ὧ ἐγένετο καὶ τὸ κατάστιχον τοῦτο τῆς Ἀσπρῆς θαλάσσης: διὰ χειρὸς τοῦ εὐτελοῦς Πορφυρίου ἱερομονάχου τάχα καὶ τυπικάρης ὄν τῆς σεβασμίας καὶ βασιλικῆς μονῆς ταύτης τοῦ τιμίου Προδρομοῦ, ζριδ' ».

Εἰς τὸ κατάστιχον ἐν τῇ καταγραφῇ τῶν χωρίων ὁ Μάλτεπες λέγεται Λῶργιά (Βουας).

Τὸ κατάστιχον τοῦτο ἐχρησίμευσε εἰς τοὺς πατέρας τῆς Μονῆς, ὅσοι μετὰ ἀγίων λειψάνων περιήρχοντο χώρας καὶ χωρία μέχρι Κρήτης καὶ Μωριᾶ καὶ Ρόδου καὶ Μακεδονίας καὶ Ἡλείου, ἵνα καταγράψωσι τὰ ὀνόματα ἐκείνων, ὅσοι προσέφερον εἰς αὐτοὺς χρηματικὴν τινα βοήθειαν διὰ μνημόσυνον αὐτῶν.

Ἐκ τοῦ καταστίχου τούτου διενκρινίζονται αἱ ὀνομασίαι τῶν διαφόρων ἐνοριῶν τῆς Πόλεως καὶ τοῦ Καταστένου κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΖ' αἰῶνος. Τὸ Βουγιούκ δερὲ λέγεται Μπεϊκτερέ· τὸ Κουσκουτζούκ Χρυσοκέραμος ταῦτο Πουρλιανές· τὰ Τοῦζλα Ἀηδιάτη Ἀ(γκη)διάτη. Μετὰ τὸ Ἀρετζιόν ἀναφέρεται χωρίον Ἀηδιάτου καὶ Φιλοκρήνη. Μαχαλάδες: τοῦ Γαλατᾶ, Χρυσοπηγή, Ἅγιος Γεώργιος, Ἅγιος Δημήτριος εἰς τὰ Ἀρμένικα, Κυρὰ Ἐλεοῦσα, Ἅγιος Γεώργιος εἰς τῆς καλογραίας τὴν πόρτα, Καστελιώτισσα εἰς τὸ πῖτ παζάρ, τὰ Ψαροπουλεῖα, Κροντηρᾶδες, Λόντζα, Σάν Φραντζέσκο, Ἀζάπικα . . . ικαρία. οἱ μαχαλάδες ἔξω ἀπὸ τὸν Γαλατᾶ εἰς τοῦ Μπέη ὄγλη, Κερασσοχώρι, Χὰς κίογη.

Εἰς τὸ ογ' καὶ οδ' φύλλον: «ζριε'».

Εἰς τὴν Πρίγγιπον ἔχει καὶ τὸ χωρίον Καρέα.

Εἰς τὴν νῆσον Πρώτην (ζριε') ἔχει ὑπὲρ τὰ 50 ὀνόματα ἐν ὄλῳ· εἰς τὴν Ἀντιγόνην περὶ τὰ 300 ἐν ὄλῳ, καὶ περὶ τὰ 400 ἐν ὄλῳ ἐν Πριγκίπῳ. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐν τῇ προθέσει ἀναγράφεται πλὴν τοῦ ὀνόματος καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς τοῦ μνημονενομένου, πολλάκις δὲ καὶ ἀδελφῶν καὶ συζύγων, ὥστε νὰ δύναται τις ἐρευνῶν νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ οἰκογενειακὸν του δένδρον.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταδείκνυται ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὰ Νησιά ἦσαν ὀλωσθήποτε καλῶς κατοικημένα.

156.

Χάρτ. 0,21 × 0,15, ΙΕ' αἰῶνος φ. 122.

Σχόλια εἰς τὸν Πλοῦτον καὶ τὰς Νεφέλας Ἀριστοφάνους.

Περιλαμβάνει ἀπὸ τοῦ 1^{ου} φύλλου τὸν Πλοῦτον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Πλοῦτος Ἀριστοφάνους».

Ἐν φύλλῳ 52^β τέλος τοῦ Πλάτου ὑπάρχει καὶ μονοκονδυλιὰ δυσανάγνωστος.

Κατὰ μῆκος διὰ κεφαλαίων γραμμάτων.

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΚΩΝΑΛΗ.

Ἀπὸ φύλ. 54 περιέχει τὰς Νεφέλας ἐν τέλει τῶν ὁποίων ἀναγινώσκεται «τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν θεῷ χάρις» καὶ κατόπιν σημείωσις δηλοῦσα τὸ ἀντίτιμον τῆς ἀγορᾶς «ἔχι ἄσπρα κ'» καὶ τὸν πρότερον ἰδιοκτήτην Γεώργιον, αὐτὸ γράφος σημείωσις ὑπάρχει ἐν ἀρχῇ τοῦ πρώτου φύλλου «αὕτη ἡ βίβλος πέλει γεωργίου ράλη μετ' ἰνέου».

Εἰς τὴν ὀπίσθεν ἄγραφον σελίδα τοῦ 120 φύλλου † «Τὰ μαθήματα καθαρῶν τὴν ψυχὴν ἀπὸ ταῖς λοιάδαις αἱ ὁποῖαι μακραίνου ἀπὸ τὴν στράτα τοῦ θεοῦ τούς . . .».

«Βίβλος τοῦ ραλ» καὶ κατωτέρω:

«ο Ἰωῶ δὲν ἀγαπᾷ τὸν μιχαῆλον διότι δὲν τὸν ἐξυπνᾷ τὸ ταχὺ ἀπὸ τὸν ὄπνον διὰ νὰ ἔλθωσι ἀντάμια εἰς τὸ σχολεῖον, τὸ ὁποῖον διδάσκει τοὺς νέους κατὰ μαθήματα καὶ καλὰς πράξεις».

Περὶ τοῦ χειρογράφου ἔγραψεν ἐν ἐκτάσει ὁ μακαρίτης Ἀθαν. Παπαδόπουλος Κεραμεὺς (Μαυρογορδάτειος Βιβλιοθήκη. Παράρτημα τοῦ ΙΗ' τόμου τοῦ ἐν Κων/πόλει Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου σελ. 106).

157.

Χάρτ. 0,21 × 0,15 ΙΔ' αἰῶνος φ. 388.

Κώδιξ Σύμμικτος.

Ὁ πολύτιμος οὗτος κώδιξ περιλαμβάνει λείψανα ἄλλων ἀρτίων κωδίκων, ἅτινα εὐλαβῆς χεὶρ τῆς ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος περιέλαβε εἰς ἓν τεῦχος διὰ σταχώματος ἐκ πινακίδων κεκαλυμμένων ἐξωθεν διὰ δέρματος ἐρυθροῦ.

Περιέχει:

1) Ἀπὸ τοῦ 1-8 φύλλου τετράδιον αὐτοτελές, τοῦ ὁποῖου τὸ τελευταῖον φύλλον εἶνε ἄγραφον: «Μαρτύριον εἰς τὸν ἱερομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ Εὐπλον, ἐν ᾧ καὶ θαύματα μερικά, συγγραφέν παρὰ Ἰωάννου ἱερέως τοῦ Ἀσκανδάλῃ καὶ πρωτεκδίκου τῆς ἁγιοτάτης μητροπόλεως Αἴνου» ἀρχεται: «θεὸς ἡγείσθω παντὸς ἔργου καὶ λόγου φησί τις τῶν παλαιῶν» καὶ τελευτᾷ εἰς τὰς λέξεις: «καὶ τοῦτο δὴ μετ' οἰμωγῆς καὶ ταῖς ἐγκυμονούσαις παρόμοιον . . .» ἀτελές.

2) (φ. 9 - 66^β) λείψανον χειρογράφου ἐκ χάρτου χονδροῦ τῆς αὐτῆς μὲν ἐποχῆς, ἀλλ' ἑτέρας χειρός, περιέχον ἀδήλου συγγραφέως γραμματικοὺς κανόνας καὶ ἀρχόμενον ἐκ τῶν λέξεων: «ἀπὸ διαφόρων λέξεων ἢ δυοῖν ἢ τριῶν ἢ πλειόνων οὕτω καὶ ἐκάστη λέξις ἀπὸ διαφόρων σύγκεται συλλαβῶν

δυσὸν ἢ τριῶν ἢ πλείονων· οἷα τὸ ζῆθι ἀπὸ τῆς ζῆ συλλαβῆς σύγκειται».

Τὸ λείψανον τοῦ τῆς γραμματικῆς ταύτης τεύχους παρεκτείνεται ἐπὶ οὐκ ἔτι φύλλα περιέχοντα (φ. 67-74) συγγραμμάτια λεξικογραφικά, ὧν ἡ ἐπιγραφή «Ἀρχὴ ἐκ τῶν τοῦ κυροῦ Μαξίμου τοῦ Πλανούδη», καὶ ἀρχεται ὁ λόγος ἢ ὄχλησις παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, παρὰ δὲ τῇ θεῖα Γραφῇ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ».

3) (φ. 75-78) λείψανον ἑτέρου χειρογράφου καλλιγραφημένου ἐκ στιλπνοῦ χαρτοῦ περιέχον ἀδήλου σημειώσεις γραμματικὰς καὶ φιλολογικὰς.

4) (φ. 79-92) λείψανον χειρογράφου περιέχον Θωμᾶ Μαγίστρου λεξικά ἀκέφαλα καὶ ἀνεπίγραφα ἀπὸ τοῦ στοιχείου Β'.

5) (φ. 93-145^β) λείψανον κώδικος ἀκέφαλον περιέχον διδασκαλίαν ἐπιστολογραφίας μετὰ διαφόρων ἐπιστολικῶν τύπων ἀξιολόγων, ἐν οἷς ὁ ἀδηλος ἡμῶν συγγραφεὺς κατέμιξεν ὡς ὑποδείγματα ἐπιστολάς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστομοῦ, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ, Λέοντος Προέδρου Καρίας, Γρηγορίου τινός, Μαγίστρου πρὸς τὸν Γρηγόριον, Βρυεννίου, Ἰωάννου, καὶ Ψελλοῦ μίαν.

6) (φ. 146-215) Κώδιξ ἄρτιος, ὡς φαίνεται, περιλαμβάνων ἀδήλου ἀνεπίγραφον παράφρασιν τοῦ Α τῆς Ἰλιάδος μετὰ ἐκτεταμένων ἐρμηνευτικῶν σχολίων.

7) (φ. 216-217^β) λείψανον χειρογράφου ἑτέρας χειρὸς τοῦ ΙΔ' αἰῶνος ἄνευ ἀρχῆς ἀπὸ τοῦ φύλ. 216-218 ἀναγινώσκεται τὸ τέλος τῆς γραμματικῆς πραγματείας ἀδήλου συγγραφέως περὶ τοῦ ρήματος ἦημι. Παρέπεται δὲ ἐπιτομὴ τῶν ἑννέα μέτρων ἐκ τοῦ ἐγχειριδίου Ἐφαιστιῶνος φύλ. 218-220^β.

8) (φ. 221-224) λείψανον κώδικος περιέχον σειρὰν ἐπιστολῶν τοῦ Λιβανίου.

9) (φ. 245-265^β) λείψανον ἑτέρου χειρογράφου διασφῶζον συνέχειαν ἐπιστολῶν τοῦ Ἰουλιανοῦ μετὰ τῆς μεταγενεστέρας ἐπιγραφῆς: «Τοῦ αὐτοῦ Ἰουλιανοῦ τοῦ βασιλέως ἐπιστολαί».

10) (φ. 266-272) μικρὸς κώδιξ, ἄρτιος, φέρων τὴν ἐπιγραφὴν «ἐπιστολαὶ Φιλίππου τοῦ τυράννου».

11) (φ. 273-277^β) λείψανον ἑτέρου κώδικος περιέχον ἐν ἐπιτομῇ ἐπιστολαίς τινας τοῦ Ἰουλιανοῦ, τὸν εἰς ἑαυτὸν, τοῦ αὐτοῦ, παραμυθητικὸν λόγον καὶ ἐπιστολάς τινας τοῦ Λιβανίου.

12) (φ. 278-283^β) λείψανον τοῦ α' τετραδίου κώδικος τινός τοῦ ΙΔ' αἰῶνος, ὅστις περιελάμβανε συλλογὴν ἠριθμημένων ἐπιστολῶν τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

13) (φ. 284-291^β) λείψανον ἑτέρου κώδικος, ἄνευ ἐπιγραφῆς καὶ ἀρχῆς, περιέχον ἀδήλου συγγραφέως ἐπιστολάς τινας σχετικὰς πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς αἰρέσεως Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδύνου.

14) (φ. 292 - 293^β) ἕτερον τετραδίδιον ἐκ δύο μόνων φύλλων «ἐκ τῶν ἐπιστολῶν Γρηγορίου ἡγουμένου τῆς μονῆς τοῦ Βατοπεδίου τοῦ Καρδάμη †».

15) (φ. 294 - 300^β) τετραδίδιον αὐτογράφου κώδικος φέρον τὴν ἐπιγραφήν «κυροῦ Νικολάου Καβάσιλα τοῦ Χαλκαέτου οἰκειόχειρα».

16) (φ. 301 - 302) δύο φύλλα ἑτέρας γραφῆς «Δομνίου φιλοσόφου Λαρισσαίου ἐγχειρίδιον εἰσαγωγικὸν ἀριθμητικῆς πάρεστι λόγον ἐκ λόγου ἀφελεῖν».

17) (φ. 303 - 307^β) πέντε φύλλα γεγραμμένα ὑπὸ τῆς αὐτῆς χειρὸς, ὑφ' ἧς καὶ αἱ τοῦ Καρδάμη ἐπιστολαί, καὶ περιέχοντα: «περὶ ἐκκλησιαστικῶν Ὁσφικίων» τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου περὶ τῶν 16 λίθων τῶν ἐν τῷ λούματι τῶν ἱερῶν ἐμπεπηγμένων, καὶ «Τρύφωνος περὶ τῶν ἐν λέξεσι παθῶν».

18) (φ. 308^β) ἑτέρα γραφή «Ἐθνικαὶ διάλεκτοι Λεσβώνακτος».

19) (φ. 309) ἑτέρα γραφή ἀδήλου γραμματικαὶ σημειώσεις.

20) (φ. 310^β - 324) ἑτέρα γραφή «Μῦθοι βιω(φρ)εῖς Αἰσώπου τοῦ μυθοποιῦ κατὰ στοιχεῖα».

21) (φ. 325 - 326^β) δύο φύλλα λεξικοῦ.

22) (φ. 327 - 338^β) ἑτέρα γραφή ἐπὶ στιλπνοῦ χάρτου. Ἰσαὰκ τοῦ Ἀργυροῦ ἀστρολογικὴ πραγματεία ἐν φύλλῳ 338 ἀναγινώσκεται ἡ ὑπογραφή τοῦ ἀντιγράφαντος. «† ρωκ' (=1381) νοεμ. ιε' χεῖρ Γεωργίου θύτου Κρητός».

Ὁ κώδιξ οὗτος περιεγράφη λεπτομερέστατα ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Ἀθ. Παπαδοπούλου Κεραμέως (ἐν Παλαιογραφικῷ Δελτίῳ Ἑλλ. Φιλ. Συλλόγου. Παράρτημα τοῦ ΙΓ' τόμου).

158.

Χάρτ. 0,218×0,145. **ΙΕ' αἰῶνος**, φ. 295.

Κώδιξ Σύμμικτος.

Ἐν ἀρχῇ ἔλλειπει ἓν φύλλον, πολλὰ δὲ φύλλα δὲν ἀναγινώσκονται ἀλλοιωθέντα ὑπὸ τοῦ ὕδατος.

Περιέχονται:

1) (φ. 1 - 101^β) Ἐπιστολαὶ Βασιλείου τοῦ Μεγάλου ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς Β' ἐπιστολῆς μέχρι τῆς ΡΞ.

2) (φ. 102 - 105^β). Ἐπιστολαὶ Συνεσίου Κυρηναίου μητροπολίτου Πτολεμαΐδος.

3) (φ. 154 - 169^β) Δημοσθένους Ὀλυνθιακός.

4) (φ. 170 - 263^β) «Λιβανίου σοφιστοῦ μελέται».

5) (φ. 266). «Αἰσχίνου ῥήτορος, κατὰ Τιμάρχου» μετὰ τινῶν σχολίων.

6) Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας συγγραφεὶς παρὰ Σωφρονίου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων. Ἀρχή: «Μυστήριον βασιλέως». Ὁ βίος οὗτος ἐγράφη ὑπ' ἄλλης χειρὸς τοῦ ΙΕ' αἰῶνος. Καὶ περὶ τοῦ κώδικος τούτου ἐπραγματεύθη ὁ Α. Π. Κεραμεὺς ἐν τῷ Παλαιο-

γραφικῶ Δελτίῳ τοῦ παραρτήματος τοῦ 157, τόμου τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Κωνσταντινουπόλεως σ. 43.

159.

Χάρτ. 0,205 × 0,14 1:1' αἰῶνος, φ. 213.

Κώδιξ Σύμμικτος.

Τὸ χειρόγραφον ἐβλάβη βραχὲν ὑπὸ ὕδατος ἢ ἄλλης ρευστῆς ὕλης· τὰ φύλλα 1 - 114 καὶ 115 - 193 ἀπετέλουν ἀρχῆθεν δύο χωριστοὺς κώδικας γραφέντας ὑπὸ δύο ἀντιγραφέων. Περιέχονται:

1) (φ. 1 - 44) Γραμματικὴ Μοσχοπούλου ἀκέφαλος.

2) (φ. 44^β) Μοσχοπούλου περὶ ὀνομάτων.

3) (φ. 48^β) Τὸ περὶ συντάξεως τοῦ κυροῦ Μαξίμου τοῦ Πλανούδη.

4) (φ. 57) Ὀνομάτων ἀττικὴ ἐκλογή Θωμᾶ Μαγίστρου.

5) (φ. 105^β) Κλησις τῶν δ' συζυγιῶν τῶν εἰς μι διορθωθείσα παρὰ τοῦ Τρικλίνου.

6) (109^β) Λεξικὸν περὶ πνευμάτων, ἐκλεγὲν παρὰ Τρύφωνος, Χοιροβοσκῶ καὶ ἑτέρου.

7) (φ. 115 - 213^β) Ἐπιστολαὶ Λιβανίου σοφιστοῦ.

Καὶ περὶ τοῦ κώδικος τούτου ἐπραγματεύθη ὁ Ἀθ. Π. Κεραμεὺς ἐν τῷ αὐτῷ Δελτίῳ ἐνθα ἀνωτέρω.

160.

Χάρτ. 0,215 × 0,15 φ. 84.

Ἀστρονομικὰ καὶ Φυσικὰ.

1) Ἡ ἀρχὴ ἔλλειπει (φύλ. 1 - 4^β)· εἰς τὸ πρῶτον ὑπάρχον φύλλον: «ὅτι κυρτὴ ἡ γῆ», «ὅτι ἐν τῷ μέσῳ ἡ γῆ» καὶ ἐφεξῆς «περὶ μεγέθους τῆς γῆς», «περὶ οὐράσεων», «περὶ Σίνων», «Νῆσοι μακάρων», «μερισμὸς κλιμάτων καὶ κλίματα» «μερόση α», «οἰνώη β», «περὶ τῶν μεταξὺ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς στοιχείων», «λόγος δευτέρως περὶ ὕδατος», «ὅτι τῆς γῆς τὸ ἥμισυ καλύπτεται ὑπὸ ὠκεανῶν, τὸ δὲ ἥμισυ οὐ φαίνεται», «περὶ ἀέρος καὶ πυρὸς καὶ νεφῶν καὶ ὑετῶν καὶ ἀστραπῶν καὶ βροντῶν».

2) (φ. 4^β) λόγος Γ^{ος} κατὰ τινος ψευδοῦς Πυθαγόρου κεφάλαια ιζ'.

α) Περὶ οὐρανίων σωμάτων καὶ περὶ κόσμου.

β) Περὶ σχήματος οὐρανοῦ.

γ) Εἰ ἔμψυχος ὁ κόσμος.

ε) Εἰ στρέφεται ὁ οὐρανός.

ς) Περὶ τάξεως κόσμου.

ζ) Περὶ τῶν ἐν οὐρανῷ νοουμένων κύκλων.

η) Τίς ἡ τῶν ἀστέρων οὐσία.

- θ') Περὶ τοῦ σχήματος τῶν ἀστέρων.
 ι') Περὶ τῆς τῶν ἀστέρων φθοᾶς.
 ια') Περὶ τοῦ πόθεν φωτίζονται οἱ ἀστέρες.
 ιβ') Πῶς γίνονται οἱ τέσσαρες καιροί.
 ιγ') Περὶ μεγέθους καὶ σχήματος ἡλίου.
 ιδ') Περὶ τῆς τοῦ ἡλίου ἐκλείψεως.
 ιε') Περὶ οὐσίας καὶ φωτισμοῦ σελήνης καὶ σχήματος.
 ις') Περὶ ἐκλείψεως σελήνης.
 ιζ') Περὶ νοῦ.

Ἀπὸ φύλλου 14 - 19 «τοῦ αὐτοῦ λόγος Δ'».

3) Περὶ ἕλης, περὶ εἶδους, περὶ φύσεως, περὶ χρόνου, περὶ ψυχῆς, ἐν ἧ καὶ περὶ αἰσθησεων, περὶ νοῦ.

4) (φ. 19 - 22) τοῦ αὐτοῦ λόγος Ε'. περὶ τῆς πρώτης τῶν ὄντων αἰτίας.

5) (22 - 44^β) «τοῦ αὐτοῦ Συμεὼν τοῦ Σήθ περὶ χρείας τῶν οὐρανίων σωμάτων διάφορα κεφάλαια, καὶ εἰς τὸ τέλος «τέλος τῶν φυσικῶν τοῦ Συμεὼν Σήθ».

6) (φ. 47 - 78) «Ἰωάννης Καμεράριος Ἰακώβω Μαλιχίω» 1) κύκλοι ἡλιακοί· 2) ἀποτελεσματικά ἢ περὶ δυνάμεις τῶν δωδεκατημορίων τοῦ ζωδιακοῦ· 3) ὅσα σημαίνουν οἱ πλανώμενοι ἐν ἐκάστῳ τοῦ ζωδίου καὶ 4) Ἰατρομαθηματικά.

7) (φ. 79 - 84) Ἐρμού τοῦ Τρισεγίστου Ἰατρομαθηματικά πρὸς Ἀμμωνα Αἰγύπτιον.

161.

Χάρτ. 0,205 × 0,155 φ. 291.

Περὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Μωάμεθ καὶ κατὰ Λατίνων, ἐπὶ Ἀθανασίου

Κοινητοῦ Ὑψηλάντου.

Περὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Μωάμεθ, τίς ἐστὶ καὶ τίς ἡ βασιλεία αὐτοῦ, καὶ περὶ τῶν τεσσάρων βασιλέων τῶν μεγάλων ἀπὸ τὸν προφήτην Δανιὴλ καὶ περὶ τῆς εἰκόνης Ναβουχοδονόσορος συνάμα καὶ περὶ τοῦ Πάπα καὶ τῆς παπικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν καινοτομιῶν αὐτῆς καὶ περὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μέχρι τοῦ 96 φύλλον.

Ἀπὸ τοῦ 98 φύλ. Σύνοψις βασιλέων καὶ Βεζιριδων καὶ Αὐθεντῶν Οὐγκροβλαχίας καὶ Μολδαβίας, παρὰ Κωνσταντίνου γεννάδος τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων.

Ἀπὸ τοῦ 111 φύλλον ἐξήγησις τοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου Σερρών κερου Νικήτα εἰς τοὺς ἀναγινωσκομένους δεκαεὶ λόγους τοῦ ἐν ἀγίαις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

162.

Χάρτ. 0,20 x 0,14. IH' αιώνας, φ. 268.**Κώδιξ Συμικτος.**

Περιέχονται:

Ἐν τῷ 1 φύλλῳ 1774 Αὐγ. 25 ἠρξάμην διὰ χειρὸς καὶ μέλανος, ἀφοδ' Ἱεραίου Ἱερομονάχου.

- 1) (φ. 1^a - 14) Συνεσιῶν τοῦ σοφωτάτου Ἐπιστολαὶ μετὰ ἐξηγήσεων.
- 2) (φ. 15^a - 18^b) Ὁ κανὼν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως «Χριστὸς γεννᾶται».
- 3) (φ. 18^b - 22^b) ἕτερος κανὼν Ἰαμβοὶ «ἔσωσε λαόν».
- 4) (φ. 22^b - 29) ὁ κανὼν τοῦ Θεοφανίου «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε» καὶ ὁ ἑπιβιβασ.
- 5) (φ. 30 - 46) ὁ κανὼν Μ. Δευτέρας, Τρίτης καὶ ἑξῆς.
- 6) (φ. 49 - 71). Ἐκ τῶν τοῦ Θεοφιλάκτου σχολαστικοῦ τοῦ Σιμοκάτου ἠρώται ἐπιστολαί, Κριτίας, Πλωτίνος κλπ.
- 7) (φ. 71^b - 90) Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου Ἐπιστολαί. Ἐν τῷ τέλει τῶν ἐπιστολῶν τέλος τῶν Ἐπιστολῶν τοῦ ἁγίου Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου διὰ χειρὸς καὶ μέλανος Μακαρίου Ἱερομονάχου, ἀφοδ' βοηδρομιῶνος πρώτη ἐπὶ εἰκάδι ἄρι τεθνηκότος τοῦ ἑμοῦ ἀδελφοῦ.»
- 8) (φ. 91 - 97). Ἐπιστολαὶ διαφόρων.
- 9) (φ. 99^b - 125) Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ὁ Χριστὸς πάσχων.
- 10) (φ. 130 - 138^b) Λουκιανοῦ Σαμοσατέως ἐνύπνιον.
- 11) (φ. 139 - 186) Τοῦ αὐτοῦ Νεκρικοὶ Διάλογοι.
- 12) (φ. 186^b - 189^b) Τοῦ αὐτοῦ περὶ πατρίδος καὶ ἀπὸ φ. 189 - 191 Τυραννοκτόνος.
- 13) (φ. 191^b - 197) Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου περὶ τῶν τοῦ βίου ὁδῶν.
- 14) (φ. 198 - 226^b) Χρηστοθήθεια μετὰ προλόγον καὶ προοιμίου μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ λατινικοῦ ἔργο τοῦ Ἀντωνίου Βυζαντίου, καθηγητοῦ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς τῶν γραμματικῶν μαθημάτων.
- 15) (φ. 227 - 228) Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νεῖλου Γνώμαι κατ' ἀλφάβητον ἀνωθεν «ἀφοδ' Νοεμ. κδ'».
- 16) (φ. 230 - 236^b) Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου δίστιχα καὶ γνωμικά.
- 17) (φ. 237 - 239^b) Λόγος εἰς τὸ Ὡσανὰ εὐλογημένος, ἀτελής· λείπουν 3 φύλλα.
- 18) (φ. 240 - 242) Ἐκ τῶν τοῦ Μελετίου περὶ Κεφαλληνίας.
- 19) (φ. 243) Γνώμαι βραχεία.
- 20) (φ. 245 - 249) Κανὼν τῆς Ὑπαπαντῆς «Χέρσον».
- 21) (φ. 250) Παροιμίαι κατ' ἀλφάβητον.

22) (φ. 252) Ὑπόθεσις τῆς τοῦ Ἀριστοφάνους κωμωδίας, ἡ ἔστιν ἐπιγεγραμμένη Πλούτος.

23) (φ. 253) Δι' ἐτέρας γραφῆς εὐρέθησαν στίχοι λαμβικοί ἐν τινι σταυρῷ ἐκ τοῦ ἰδίου ξύλου, ἐν ᾧ ἐσταυρώθη ὁ Δεσπότης Χριστός. Οὗτος δὲ ὁ σταυρὸς εὐρέθη εἰς ἓνα τοῖχον κτισμένος μὲ ἄλλα πολλὰ ἅγια λείψανα ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Μάρκου ἐν Βενετίᾳ εἰς τὸ ἄνω μέρος.

«Καὶ τοῦτο γοῦν σοι προσφέρω πανυστάτως» καὶ 5 ἔτι στίχοι.

Εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ σταυροῦ:

«οἷς τοὺς πόνους ἔπαυσας, οὓς κατεκρίθη» καὶ 11 ἔτι στίχοι.

Εἰς δίσκον τινά «Ξύλου κρεμασθεὶς φῶς ἀμαυρὸς ἡλίου» καὶ ἕτεροι 3 στίχοι.

Εἰς κιβώτιον ἔχον τοῦ Σωτῆρος αἷμα «ἔχεις με Χριστέ αἷμα σαρκός μου φέρει» καὶ 2 ἔτι στίχοι.

Εἰς θήκην τινὰ τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ ἠργυρωμένου «ὡς οἶα ποιεῖ πιστὰ ἢ Κωνσταντίου» καὶ ἕτεροι 3 στίχοι. «Ὅλα αὐτὰ σφύζονται ἐν τῇ πόλει Βενετίας».

24) (φ. 254^β - 263) Ἀριστοφάνους Πλούτος, διὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς δι' ἧς καὶ τὰ πρὸ τοῦ φύλλου 253.

25) (φ. 263 - 268) Συνταγαὶ Ἰταλιστί.

Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον «1780 Μαρτίου 31 ἡμέρα τῆς μεγάλης τετραδης, ἐκόλλησε ἠνίδρα, τὸ θανατικόν, ἔπειτα τὰ ἄλλα νησιά, Αἴγινα καὶ ἔξοχος ἢ Κρήτη καὶ ὅλη ἢ Ἑγῆτος καὶ εἰς Πόλιν θεία δυνάμει δὲν ἦτον Παῖσιος π' Ἰωάννη» καὶ ἕτερα: «Ἱστορία 1784 ἐν μηνὶ Ἰανουαρίου 18 ἡμέρα πέμπτη τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου εἰς τὸ ρήβικο ἐπάρεψα καὶ ἔπιασα μαρίδες ἕξ καὶ πλέον δὲν ἠμπόρεσα διὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν νὰ πιάσω ἄλλες ὅτι δὲν ἐτζινοῦσαν τὴν κτόνια». Παῖσιος ὁ γράψας. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἔγραψα εἰς ἁγίαν Μαύραν καὶ εἰς Κορφοῦς», ἐπὶ δὲ τῆς πινακίδος: «τοῦτο τὸ βιβλίον ὑπάρχει τοῦ Πάνου Βρετοῦ τοῦ ἐξ Ἰθάκης νήσου».

163.

Χάρτ. 0,19 × 0,155 φ. 248.

Πρόθεσις ἢ Βρέβιον.

Τὰ δύο πρῶτα φύλλα περιέχουσιν ὀνόματα ῥωσσικὰ· εἶτα 19 φύλλα ὀνόματα ῥωσσικὰ πλὴν δύο ἀγράφων· εἶτα 40 φύλλα ἄγραφα· εἶτα 38 φύλλα περιέχουσι βασιλέων, ἀρχιερέων, μοναχῶν καὶ λαϊκῶν ὀνόματα· ἐκ τῶν φύλλων αὐτῶν τρία εἶναι ἄγραφα καθὼς καὶ ὅλα τὰ ὑπόλοιπα.

Ἐν σελίδι 84 ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθος σημείωσις:

«Ἐπειδὴ περ ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἀκριβεῖ διατυπώσῃ καὶ τοῦτο ἡμῖν διὰ τῶν ἱερῶν καὶ πατριαρχικῶν κανόνων καὶ παραδόσεων ὡς ἀναγκαῖά τε

καὶ ὠφέλιμα διατέτακται, ὅπως τὰ τῶν κητόρων ὀνόματα, ὡς μακαρισμοῦ ἀξία, ἐν ταῖς ἱεραῖς μνημονεύομενα τελεταῖς κανόνι ἰδιαιτέρῳ πρὸς τὸ διηνεκὲς τηρεῖσθαι, καταγράφονται· πρὸς δὲ καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἀξιωθησομένων τῇ ἱερᾷ ταύτῃ προθέσει καινῶν γενέσθαι, ὁποίας ἂν ὦσι τάξεως, συγκαταγράφεσθαι, ὅπως μνημονεύεσθαι ἔχοιεν. Διὰ τοι τοῦτο καὶ τῶν ὅσοι ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ σεβασμίᾳ ταύτῃ μονῇ τῆς Παντανάσσης ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ ἀνεκαθεν τῇ προθέσει ἐγράφησαν καὶ ἐπομένως γραφήσονται, ὡς ἂν τὰ ὀνόματα μὴ ἐξίτηλα γένωνται, τοῦ ἀρχηθέν κανόνος τῷ χρόνῳ οὐ μόνον πλήρους γενομένου, ἀλλ' ἔστιν ὅπου καὶ διαφθαρέντος, μεταγράφεται ἤδη ὁ παρῶν νέος κανὼν διὰ χειρὸς ἡμοῦ τοῦ ταπεινοῦ Ἀγαπίου Ἡγουμένου τῆς ἱερᾶς καὶ σεβασμίας ταύτης μονῆς. Ὁ δὲ τολμήσων προσθῆναι ἐν ταύτῃ ἢ ἀφελεῖν ἢ διαφθεῖραι ἀνευ τῆς τοῦ κατὰ καιρὸν ἡγουμένου γνώμης τε καὶ εἰδήσεως ἔστω τοῦ ὁσίου καθήκοντος ἐκπίπτων καὶ βαρέως ἐξαμαρτάνων. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ἀσπῆ' κατὰ μῆνα Δεκέμβριον».

Ὁ Ἀγάπιος, ἀρχιερατεύσας ἔπειτα περὶ τὸ 1790 καὶ Ρόδου γενόμενος, ἐτελεύτησεν οὐαίως καὶ εὐσεβῶς κατὰ τὸ 1830 ἔτος.

Ἐν σελίδι 85^β: «1821 ἀπριλίου 10 ἡμέρα τῆς λαμπρᾶς μετὰ τὴν θεῖαν λειτουργίαν ἐξώσθη ὁ πατριάρχης κυρ γρηγόριος· καὶ γίνεται πατριάρχης ὁ πσιδίας κὺρ εὐγένιος καὶ μετὰ τὸ καβάδι ὥρα δέκα κυριακῆ τῆς λαμπρᾶς ἐκρέμασαν τὸν πατριάρχην ἔπροσθεν τῆς πόρτας τοῦ πατριαρχείου ὁμῖος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὸν ἅγιον ἐφέσου εἰς μπαλοῦκ παζάρη τὸν νικομηδείας καὶ τὸν αγιάλου καὶ ἄλους ὁ ἀρχιερῆς καὶ ἱερεῖς ὁ θρίνος καὶ ὁ φόβος εἰς τοὺς χριστιανοὺς ἀμέτριτος καὶ παραμονὴ τοῦ αγίου γεοργίου ἐχάλασαν τὰς ἐκκλίσιας καὶ ἐπίραν ὅσα σκέβη εἶχαν ἐκκλίσῃς».

Ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς πινακίδος τοῦ σταχώματος ἀναγινώσκεται καὶ ἡ ἐξῆς σημείωσις: «1824 ἐν μηνὶ αὐγούστῳ 14 ἑσπέρας τῆς παναγίας ἀκολούθησε μόλυσμα εἰς τὴν παναγίαν εἰς μίαν δουλίτσαν, τοῦ ὀχανιὰν τοῦ ταερέ καὶ εἰγγίκαν ἔξο εἰς τὸ κιόσκι καὶ ἐκάθησαν καὶ ἀκόμη ἐκτίπυσε ἄλι μια τοὺς δουλεύτρα καὶ ἀπὸ πρῶτ ἔφυγαν, ὅλι τους καὶ ἐκατέβηκαν εἰς τὴν πόλιν· ἀπέθανε καὶ ὁ παχιζεβάνης τοῦ μοναστηρίου».

164.

Χάρτ. 0,16 × 0,115 φ. 179.

Βιβλίον Ἰατρικόν.

Περιέχον κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν τὰς ὀνομασίας καὶ τὴν ἐξήγησιν ἐκάστης ἀρθνεείας· ἐν τέλει ἔχει κατάλογον ὄλων τῶν ὀνομασθεισῶν ἀσθενειῶν.

Ἐπερὶ Ἀγαπίου Ρόδου βλέπε Π. Ζερλέντου, Ἱστορικαὶ ἐρευνᾶι περὶ τῶν ἐκκλησιῶν τῶν νήσων τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου θαλάσσης σελ. 269 καὶ Χαβισφᾶ, Ἱστορικὴ καὶ τοπογραφικὴ περιγραφή τῆς ἐν Σύμῃ ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ταξιάρχων, 57-61.

Εἰς τὸ πρῶτον ἄγραφον φύλλον: «Ἱερατικὴ Ἱερομονάχου Μαξίμου». Εἰς δὲ τὴν ἐσωτερικὴν πινακίδα: «Καὶ τότε σὺν τοῖς ἄλλοις Μαξίμου Ἱερομονάχου πατριαρχικοῦ ἐξάρχου». Ἡ αὐτὴ σημείωσις καὶ εἰς τὸ τέλος.

Εἰς τὸ δεῦτερον ἄγραφον φύλλον: «Ἐτοῦ τῷ βηβλίω εἶνε τοῦ σεραφεῖμ κριτός.»

Εἰς δὲ τὴν ἐσωτερικὴν πινακίδα τοῦ τέλους: «αωιά ἡ φοθηὰ εἰς τὸ κεαμίτ μαλεσί σετεμβρ. ιθ'».

165.

Χάρτ. 0,15 × 0,10 φ. 78 τοῦ ἔτους 1642.

Ἡ Θεία Λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου, Βασιλείου τοῦ μεγάλου καὶ τῶν προηγιασμένων.

Ἡ λειτουργία τοῦ Χρυσσοστόμου, ἐκτὸς τοῦ τελευταίου φύλλου, εἶναι ἔντυπος εἰς παλαιοτυπίαν.

Ἐν τέλει τῆς τῶν προηγιασμένων λειτουργίας ἐσημειώθη ὑπὸ τοῦ γραφέως: «τέλος τῆς θείας λειτουργίας τῶν προηγιασμένων. Καὶ ἐτελειώθησαν ἐκ χειρὸς ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ Γαλακτίωνος Ἱερομονάχου τοῦ ἀγιορείτου. Ἐπὶ ἔτος ,αχμβ' ἰνδ. ι' ἐν μηνί Ἰανουαρίῳ τῷ δὲ θεῷ δόξα».

Προσετέθησαν διὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς γεγραμμένα.

1) (φ. 47-60). Διδαχὴ εἰς γλώσσαν τουρκικὴν ποιηθεῖσα παρὰ Γεωργίου ἱερέως καὶ οἰκονόμου εἰς ὠφέλειαν πολλῶν.

2) Εἰς τὸ 60 φύλλον: ἑξαποστειλάριον «Ἀπόστολοι ἐκ περάτων» τουρκιστί.

3) (φ. 61). Στίχοι τοῦ Ἀββᾶ Νείλου τοῦ ἀρχιερέως.

4) (φ. 62). Τοῦ σοφοῦ Ψελλοῦ ἱαμβοὶ εἰς ἀρετὰς καὶ κακίας.

5) (φ. 64). Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου δίστιχοι ἱαμβοὶ καὶ περὶ προσφιδῶν.

6) Τύποι ἐπιστολῶν.

Ἐν τέλει τῶν προστεθέντων σημειοῦται: «ζρνβ' 1644 ἰνδ. β' μηνί Ἰουλίῳ 26 κς † Γαλακτίων.

Εἰς δὲ τὸ τελευταῖον φύλλον ἐπιστολὴ εἰς ἀδελφὸν κατὰ σάρκα τύπος... οὗτος γράφεις † ζρνβ' μηνί Ἰουλίῳ 26. † γλκην (=ΓΑΛΑΚΤΙΩΝ).

166.

Χάρτ. 0,16 × 0,11. 15' αἰῶνος φ. 93.

Ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου.

Ἐν τέλει τῆς λειτουργίας προστίθεται ὑπὸ τοῦ ἀντιγραφέως ἐν φύλλῳ 37: «θεοῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος Δημητρίου τοῦ Παγκάλου ἔτος ζν. † καλὸν δὲ καὶ Γέροντι μανθάνειν σφόδρα».

Συνδέεται, δι' ἄλλης χειρὸς γεγραμμένη, ἡ θεία λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου, ἐν τέλει τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις τοῦ ἀντιγραφέως: «Ὑψὲς θεοῦ τὸ δῶρον Ἰωακείμ ἱεραμονάχου πόνος».

Ἡ λειτουργία τῶν προηγησμένων λείπει, εἶναι δὲ περιβεβλημένος ὁ κῶδιξ ὑπὸ μεμβράνης περιεχομένης ἀναγνώσματα ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου γραφῆς ΙΓ' αἰῶνος.

167.

Μεμβρ. 0,335 × 0,26.*Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Λόγοι.**Κῶδιξ ἐλλιπέστατος.*

Περιέχει μέρος τοῦ 16 λόγου, μέρος τοῦ 17, μέρος περὶ Ἀκαταλήπτου 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 καὶ 27 πλήρη καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ 28.

168.

Χάρτ. 0,235 × 0,16. 1865.*Μιμησις Ἰησοῦ Χριστοῦ.*

Εἶναι ἀντίγραφον τῆς ἐν ἔτει 1748 γενομένης ἐν Βενετίᾳ ἐκδόσεως παρ' Ἀντωνίῳ τῷ Βερτόλη.

Διαιρεῖται εἰς 4 βιβλία.

Εἰς τὸ πρῶτον ἄγραφον φύλλον, κάτωθεν τοῦ τίτλου τοῦ βιβλίου: «Εἶχε δὲ ἡ κιβωτὸς τοῦ Νῶε, ἐννεμήκοντα χιλιάδες πήχεις, εἰς δὲ πλάτος δύο χιλιάδες καὶ πεντακισίους, εἰς δὲ τὸ ὕψος ἑννεακισίους πήχεις, κατεσκευάσθη δὲ εἰς ἑκατὸν χρόνους».

Προηγεῖται πρόλογος «τῷ χριστιανῷ ἀναγνώστη».

Τὸ α' βιβλίον ἔχει σελίδας 76 καὶ τὸ β' 82, τὸ γ' 207, τὸ δ' 83.

Ἐν τέλει τοῦ δ' βιβλίου σελ. 83 «Τέλος καὶ τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν Θεῷ δόξα. Τὴν 25 Μαρτίου 1865 ἐν Κωνσταντινουπόλει Καλλίνικος μοναχὸς ἐκ Σκοπέλου».

Ἔπονται ἑνδεκα φύλλα περιλαμβάνοντα ἀπόκρισιν τοῦ ἐν πατράσι μεγάλου Βαρσανουφίου περὶ τῶν Μυστηρίων τῆς θείας λειτουργίας. 24 οἴκοι εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου κατὰ τὸ ὑπερμάχῳ εἰς ἧχον πλ. δ'. «Τῆς ἀθανάτου κοιμήσεώς σου, Θεοτόκε, κ. τ. λ.» καὶ εἶτα οἱ οἴκοι «Ἄγε δὴ τῶν Ἀγγέλων ὁ χορὸς ἐκ τοῦ ἄνω, Μαρία τὴν παρθένον ὑμνεῖται».

Τὰ δύο τελευταῖα φύλλα ἄγραφα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσιν αἱ ἐξῆς σημειώσεις.

«1870 Ἀὐγ. 4 ἡμέρα Τρίτη ἐτελεύτησεν ὁ ἀδελφός μου Καλλίνικος ἐτῶν 30.

Ἀὐγ. 15 ἔκουρεύθη καλόγηρος.

1871 Φεβρουαρίου α' ἐτελεύτησε ὁ Γέροντάς μου Εὐστράτιος ἡμέρα δευτέρα ἐτῶν ἐνεήκοντα τριῶν.

1865 Ἀπριλίου 15 ἦλθομεν καὶ ἐκατοικήσαμεν εἰς τὴν Ἀντιγόνην καὶ οἱ δύο ἀδελφοί.

1843 ἐγεννήθην τῇ 2 Φεβρουαρίου ἡμέρα Τρίτη.

1872 ἐπέρασα εἰς τὴν Χάλκην εἰς τὸ κελίον τὸ Κυριακὸν 10 βρίου 10.

1881 Ἰουνίου α' ἀπέθανε ὁ πατὴρ Ἀντώνιος (καὶ αὐτὸ καὶ τὰ ἐξῆς εἶναι σημειωμένα διὰ μολυβδοκονδύλου).

1882 3 Μαρτίου ἀπέθανε ὁ κύρ Κωψειδᾶς.

1893 10 βρίου 14 ὁ πατὴρ Μακάριος φονευθεὶς καὶ πυρὶ παραδοθεὶς ἐξωμοιωθεὶς τοῖς ἐν Λειβοίῃ καὶ Ἀραβία ἀγίοις πατράσι κηδευθεὶς ἐπισήμως καὶ ἐνταφιασθεὶς δι' ἐμοῦ καὶ τοῦ κληρικοῦ τῆς Χάλκης εἰς τὴν ἐνορίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

1895 Ἰουλ. 5. Ὁ Βησσαρίων μοναχὸς ἐκ τῆς συνοδίας μας εὐρέθη φονευμένος ὑπὸ τῶν Ρώσων καὶ ὑπὸ τῆς Ὀθωμανικῆς ἀρχῆς καὶ ὑπ' ἐμοῦ ἐνταφιάσθη εἰς τὸν ἴδιον κήπον τοῦ κελίου του».

169.

Στοιχεῖα Μεταφυσικῆς

τοῦ Σοφωτάτου διδασκάλου Βενιαμὶν τοῦ Λεοβίου μεταγενέστερα ¹.

† ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ὁ ἀπὸ Μεγάλων Πρωτοσυγκέλλων καὶ ἀπὸ Παραμυθίας

¹ Ἡ ἀντιγραφή πασῶν τῶν σημειώσεων καὶ ὁ καταρτισμὸς τοῦ παρόντος Καταλόγου ἔλαβε πέρας ἐν Χάλκῃ τῇ 2ῃ Ἀπριλίου 1922, Μεγάλῃ Σαββάτῳ.

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006